

behandler den egentlige Gjenstand. Jeg troer tillige, at det finantstuelle Spørgsmaal er ved de foregaaende Rigsdage blevet behandlet eller bragt paa Bane under denne Sag i Folkestinget; og det forekommer mig desuden, at den meget ærede Finantsminister gjorde opmærksom paa, at den foreløbige Deling af Indtægterne er opført i det foreliggende Finantslovforslag for 18^{58/59}. Derved synes det mig, at det finantstuelle Spørgsmaal er stillet paa et ganske andet Standpunkt; thi det forekommer mig, at Spørgsmaalet dreier sig om: er det nødvendigt, er det hensigtsmæssigt at behandle dette Spørgsmaal her, naar det dog bliver behandlet under Finantsloven? og det synes mig at være en ganske anden Betragtning end den, at det ikke kan eller bør behandles under nærværende Sag.

Jeg tillod mig ved nærværende Sags 1ste Behandling at henlede Opmærksomheden paa, hvorledes de politiske Forhold kunde stille sig, og hvorledes Hannover, som jeg nævnte til Exempel, maattet det var antaget, at det ikke var i Overensstemmelse med dets materielle Interesser, dog havde sluttet sig til det preussiske Toldforbund. Den meget ærede Finantsminister anførte i den Anledning, at man af Hannovers geographiske Forhold kunde overbevise sig om, at det maatte være hensigtsmæssigt for dette Land at tiltræde det preussiske Toldforbund, medens derimod Holsteen, naar man vilde sammenligne Hannovers geographiske Forhold med Holsteens, maatte holde sig tilbage derfra. Det forekommer mig dog ikke at være de geographiske, men de politiske Forhold — idetmindste var det de politiske Forhold, jeg udhævede — som kunne give Anledning til meget alvorlige Betragtninger, og skøndt jeg ingenlunde vil nægte, at under politiske Forhold kunne de geographiske Forhold ogsaa have deres Betydning; troer jeg dog ikke, at det er de geographiske Forhold alene, hvorefter man kan afgjøre Sagen. Der var saaledes tidligere, saavidt jeg veed, før 1848, nogle Fyrstendømmer i Preussen, som ikke vare optagne i det preussiske Toldforbund, men efter 1848 troer jeg ikke, at det mere er Tilfældet; deres geographiske Beliggenhed er den samme, men de politiske Forhold ere forandrede.

Jeg troer ogsaa, at Preussen i 1848 fandt, at Holsteen havde en meget god geographisk Beliggenhed for at kunne indtræde i det preussiske Toldforbund, og jeg troer, at Preussen har endnu den samme Anskuelse; men det er en ganske anden Sag, hvorvidt de politiske Forhold behøve at være af den Bessaffenhed, at de skulle være i Overensstemmelse med de geographiske.

Den meget ærede Finantsminister har antaget, at den Anordning, der er udkommen for Holsteen, ikke kunde forhindre, at dette Forslag blev forkastet, hvis dette ellers var gavnligt og tilraadeligt. Jeg opfatter dette saaledes, at den vel ikke egentlig i juridisk Forstand kan forhindre det, at juridisk betragtet vilde Landsthinget have samme Ret dertil som før. Det har heller ikke været min Mening, at det i juridisk Forstand skulde være saa; men jeg har meent, og af denne Anskuelse er jeg endnu, at denne Anordning har lagt Hindringer i veien for de ærede Medlemmers Afstemning i denne Sag.

Naar en Stat har affluttet et Toldforbund med en anden, og vil afflutte endnu et Toldforbund med en tredje, troer jeg ikke, at et saadant Toldforbund kan afflutes med den tredje Stat uden at henvende sig til og erholde Indvilligelse af den anden Stat, med hvem Toldforbundet er affluttet. Jeg troer, at dette forholder sig saa, og hvis det ikke skulde være Tilfældet, og jeg altsaa tager feil, vil jeg bede derom at blive oplyst. Nu forekommer det mig, at ved den udstedte Anordning for Slesvig, som er i Toldforbund med Danmark, er det tilladt Holsteens Producter at komme ind i Slesvig med forandrede Toldsatser. Jeg kan ikke skjønne Andet, end at det er at træde i Toldforening med Holsteen. Dersom man vil see, hvorledes dette praktisk viser sig, forekommer det mig, at en Kjøbmand kunde herfra til Rendsborg affende. f. Ex. Tran over Kiel, og, naar disse Varer kom til Holsteen, maatte de betale Told; han kunde ogsaa sende dem over Eckernförde, og, forsaavidt de strax expederedes videre, antager jeg, at der ogsaa deraf vilde blive erlagt Told, fordi det i Forordningens § 10 er forekrevet, at Producter fra Holsteen eller fra Danmark skulle paa Passers-